

คำศัพท์ (Vocabulary)

abdication

หลักการสละอำนาจ

การสละอำนาจรัฐให้แก่ดินแดนหนึ่งดินแดนใดในการปกครองตนเอง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

administration

การบริหารจัดการ

โดยทั่วไปใช้กับการบริหารจัดการในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีความหมายคล้ายคลึงกับ Management หรือ การจัดการ และอาจหมายถึงหน่วยงานของรัฐได้ด้วย

A

คำศัพท์ (Vocabulary)

adoption by legislative authority

A

การให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ
การให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ/สภา
ท้องถิ่น ในกรณีต่างๆ เช่น การให้ความเห็น
ชอบข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

amalgamation of local government

การยุบรวมหน่วยขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นเข้าด้วยกัน
มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีขนาดใหญ่ขึ้นทั้งในแง่พื้นที่ ประชากรและ
รายได้

คำศัพท์ (Vocabulary)

animal slaughtering excise and fee

A

อากรการฆ่าสัตว์
ภาษีประเภทหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีอำนาจในการจัดเก็บ

คำศัพท์ (Vocabulary)

appointive powers

อำนาจในการแต่งตั้ง
ส่วนใหญ่ใช้ในการแต่งตั้งบุคคลจากส่วนกลาง
ให้ไปทำงานในส่วนภูมิภาค หรือ ส่วนท้องถิ่น
(ในบางกรณี) เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับการ
แต่งตั้งจากกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

audit

A

การตรวจสอบ

กำกับดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจากรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่น โดยหลักการแล้ว การตรวจสอบ/กำกับดูแล มีหลายกรณี เช่น การตรวจสอบก่อนการดำเนินการ (Pre Audit) การตรวจสอบภายหลังการดำเนินการ (Post Audit) เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

autonomy

ความเป็นอิสระ:

หลักการให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสิทธิหน้าที่ มีอำนาจในการบริหารจัดการภายในท้องถิ่นด้วยตนเอง คำคำนี้ต่างกับคำว่า independence ซึ่งมักใช้กับกรณีที่มีลรัฐมีอิสระจากสหพันธรัฐในระดับหนึ่ง

คำศัพท์ (Vocabulary)

Bangkok Metropolitan Administration

กรุงเทพมหานคร

เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษรูปแบบหนึ่งของไทย ประกอบไปด้วย 50 เขต มีสมาชิกสภากรุงเทพฯ 61 คน และผู้ว่าฯ 1 คน

คำศัพท์ (Vocabulary)

board

คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทำงานโดยอาศัยกลไกการตั้งคณะกรรมการเพื่อทำงานด้านต่างๆ เช่น คณะกรรมการโยธา คณะกรรมการสาธารณสุข เป็นต้น

B

B

คำศัพท์ (Vocabulary)

borough

โบโร (รูปแบบการปกครองท้องถิ่น)
รูปแบบหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในประเทศอังกฤษ นักวิชาการด้านกฎหมาย
มหาชนและการปกครอง มักแปลเป็นภาษา
ไทยว่า “เทศบาล”

คำศัพท์ (Vocabulary)

bottom-up

จากระดับล่างสู่ระดับบน
กระบวนการบริหารงานขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่มีขั้นตอนการบริหารโดยเริ่มจาก
ระดับล่าง (ประชาชนในท้องถิ่น) ขึ้นไปสู่ระดับ
บน (ผู้บริหารและสภาท้องถิ่น)

คำศัพท์ (Vocabulary)

budget-making powers

อำนาจในการจัดทำงบประมาณ
เป็นอำนาจของฝ่ายบริหารขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในด้านการจัดทำงบประมาณ

คำศัพท์ (Vocabulary)

business and sales taxes

ภาษีธุรกิจการค้า
ภาษีประเภทหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในบางประเทศมีอำนาจในการจัดเก็บ

B

คำศัพท์ (Vocabulary)

by law

B

กฎหมายลำดับรอง

กฎหมายลำดับรองที่ตราขึ้นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเมืองไทยเรียกว่าข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งแปรผันตามประเภทของท้องถิ่น เช่น ของกรุงเทพมหานคร เรียกว่าข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ส่วนของเทศบาลเรียกว่า เทศบัญญัติ เป็นต้น ข้อบัญญัติท้องถิ่นมีฐานะเป็น “กฎ” ชนิดหนึ่งซึ่งถูกตรวจสอบตามขอบด้วยกฎหมายของศาลปกครองได้

คำศัพท์ (Vocabulary)

cabinet of prefect

คณะกรรมการบริหารจังหวัด

ใช้ในประเทศฝรั่งเศส ในประเทศไทย เรียก “กรมการจังหวัด”

C

คำศัพท์ (Vocabulary)

capital administration

การบริหารจัดการทุน

การบริหารจัดการทุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

central government

รัฐบาลกลาง

รัฐบาลกลางในประเทศสหพันธรัฐ ส่วนใหญ่ใช้เมื่อเปรียบเทียบกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (Local government) คำนี้จะไม่ใช่กับประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยว เพราะประเทศเหล่านี้มีรัฐบาลเดี่ยว

คำศัพท์ (Vocabulary)

centralization

การรวมอำนาจ

หลักการรวมอำนาจ สำคัญคือ การรวมอำนาจเข้าสู่รัฐบาลหรือราชการส่วนกลางเพื่อบริหารจัดการกิจการต่างๆ ของประเทศ

คำศัพท์ (Vocabulary)

checks and balances

การตรวจสอบและถ่วงดุล

ตรวจสอบและถ่วงดุล เป็นหลักการในการบริหารประเทศ/องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหลักการหนึ่ง ส่วนใหญ่จะหมายถึง การตรวจสอบและถ่วงดุลกันระหว่างฝ่ายบริหาร กับ ฝ่ายสภาท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

chief administrative officer (CAO)

เจ้าหน้าที่ผู้บริหารสูงสุด

เจ้าหน้าที่ผู้บริหารสูงสุด ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

chief executive officer (CEO)

C
เจ้าหน้าที่ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน
ปัจจุบันในประเทศไทยใช้กับผู้ว่าราชการจังหวัด
ที่มีอำนาจบริหารจัดการจังหวัดอย่างเต็มที่
ที่เรียกว่าผู้ว่า CEO

คำศัพท์ (Vocabulary)

citizen initiation

การริเริ่มโดยประชาชน
กระบวนการริเริ่มโดยประชาชนในท้องถิ่น เช่น
การเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่การ
พิจารณากฎหมายของสภาท้องถิ่น เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

city

C
เมือง
เมืองหรือเทศบาล เป็นรูปแบบขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นชนิดหนึ่งในประเทศต่างๆ และเป็น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง ในพื้นที่
ทางเศรษฐกิจและแหล่งชุมชนหนาแน่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

city manager form

รูปแบบผู้จัดการเมือง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบผู้จัดการ คือ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ้างมืออาชีพ
ในการบริหารจัดการเมืองให้มาทำหน้าที่บริหาร
เมือง เช่น เมืองพัทยา ตาม พรบ.ระเบียบ
บริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

classification of local government

การจัดชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
การจัดชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหลายวิธีในการจัดชั้น เช่น การจัดชั้นโดยใช้เกณฑ์ของจำนวนประชากร ขนาดของพื้นที่ รายได้ เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

commission

คณะกรรมการ
คณะกรรมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำงานโดยอาศัยกลไกการตั้งคณะกรรมการเพื่อทำงานด้านต่างๆ เช่น คณะอนุกรรมการโยธา คณะอนุกรรมการสาธารณสุข เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

commission form

รูปแบบคณะกรรมการบริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบคณะกรรมการ ที่มีโครงสร้างการบริหารที่ไม่มีการแบ่งแยกฝ่ายบริหารออกจากสภาท้องถิ่น โดยคณะกรรมการของท้องถิ่นทำหน้าที่ทั้งสองภายใต้คณะกรรมการชุดเดียว เช่น กรณีของสุขาภิบาลในประเทศไทย

คำศัพท์ (Vocabulary)

commissioner

กรรมการบริหาร
กรรมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้รูปแบบ commission form

คำศัพท์ (Vocabulary)

committee

คณะกรรมการ

คณะกรรมการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำงานโดยอาศัยกลไกการตั้งคณะกรรมการเพื่อทำงานด้านต่างๆ เช่น คณะกรรมการโยธา คณะกรรมการสาธารณสุข เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

commune

คอมมูน (เทศบาล)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งในประเทศฝรั่งเศส เมืองไทยแปลว่า เทศบาล คำว่า commune มีรากศัพท์มาจากคำว่า “ร่วมกัน”

คำศัพท์ (Vocabulary)

community

ชุมชน

ชุมชน หรือ คนจำนวนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งหนึ่ง มีความเชื่อ ผลประโยชน์ กิจกรรม และมีคุณสมบัติอื่นที่คล้ายคลึงกัน คุณลักษณะเหล่านี้มีลักษณะเด่นเพียงพอที่จะทำให้สมาชิกนั้นตระหนักและเกี่ยวเนื่องกัน

คำศัพท์ (Vocabulary)

concentration

การรวมอำนาจ

รูปแบบหนึ่งของหลักการรวมอำนาจ แต่เป็นการรวมอำนาจแบบเข้มข้นที่ทุกกรณีจะต้องตัดสินใจโดยราชการส่วนกลาง

คำศัพท์ (Vocabulary)

council-manager form

รูปแบบสภา-ผู้จัดการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสภา-ผู้จัดการ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ้างมืออาชีพในการบริหารจัดการเมืองให้มาทำหน้าที่บริหารเมือง โดยทำงานภายใต้การควบคุมของสภาท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

county

เคาน์ตี (รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง)

รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทหนึ่งในสหรัฐอเมริกา/อังกฤษ และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับบน เทียบเท่ากับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในประเทศไทย

คำศัพท์ (Vocabulary)

decentralization

การกระจายอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจ หมายถึง การกระจายอำนาจทั้งในแง่การเมือง และ/หรือ การบริหารให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในระดับมากขึ้นๆ แตกต่างกันไป การกระจายอำนาจมีหลายระดับ ตั้งแต่กระจายอำนาจในระดับมาก คือ การกระจายอำนาจทางการเมือง เช่น กระจายอำนาจให้แก่มลรัฐ และ การกระจายอำนาจในระดับน้อย คือ การกระจายอำนาจทางปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

decentralization by function

การกระจายอำนาจโดยภารกิจหน้าที่
การกระจายอำนาจโดยภารกิจหน้าที่ ได้แก่
การกระจายอำนาจ การจัดทำบริการสาธารณะ
ให้แก่รัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชนให้ทำ
หน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย โรงพยาบาลบ้านแพ้ว

คำศัพท์ (Vocabulary)

decentralization by territory

การกระจายอำนาจโดยพื้นที่
การกระจายอำนาจโดยพื้นที่ การกระจายอำนาจ
ในลักษณะนี้ ได้แก่ การกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

decentralization committee

คณะกรรมการกระจายอำนาจ
คณะกรรมการกระจายอำนาจ ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้น
โดยผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2540 มีหน้าที่ในการกำหนดแผนและ
ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

deconcentration

การแบ่งอำนาจ
หลักการแบ่งอำนาจ ซึ่งในประเทศไทย หมายถึง
การปกครองส่วนภูมิภาค อันได้แก่ จังหวัด และ
อำเภอ โดยส่วนกลางมีอำนาจบังคับบัญชา
โดยการแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด และนาย
อำเภอ เข้าไปทำหน้าที่การปกครองส่วนภูมิภาค

คำศัพท์ (Vocabulary)

delegation

การมอบอำนาจ

การมอบอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในทางการเมืองและการบริหาร ในทาง รัฐศาสตร์ถือว่าเป็นการกระจายอำนาจ ประเภทหนึ่ง

คำศัพท์ (Vocabulary)

department

กรม

กรม มีฐานะเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง มีฐานะต่ำกว่ากระทรวง มีอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด แต่ในฝรั่งเศสหมายถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ อบจ.

คำศัพท์ (Vocabulary)

devolution

การมอบอำนาจ

หลักการมอบอำนาจ/การย้ายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น/การถ่ายโอนอำนาจ นักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่นบางคนใช้ในความหมายเดียวกับ delegation แต่ในระยะหลังใช้กับปรากฏการณ์อื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียง เช่น ปรากฏการณ์ในประเทศอังกฤษที่มีการมอบอำนาจให้แก่ สก็อตแลนด์ เวลส์ และ ไอร์แลนด์

คำศัพท์ (Vocabulary)

direct election

การเลือกตั้งทางตรง

การเลือกตั้งผู้แทนประชาชน/ผู้แทนราษฎร จากประชาชนตรง เช่น การเลือกผู้บริหารท้องถิ่น และ สมาชิกสภาท้องถิ่นโดยตรง

คำศัพท์ (Vocabulary)

direct election-council form

การเลือกตั้งสภาท้องถิ่นโดยตรง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้รูปแบบการ
เลือกตั้งสภาท้องถิ่นโดยประชาชนโดยตรง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทุกแห่งใน
โลกมีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นโดยตรง

คำศัพท์ (Vocabulary)

direct popular vote

การเลือกตั้งโดยตรงโดยประชาชน
การเลือกตั้งโดยประชาชนโดยตรง มีความหมาย
คล้ายกับ direct election

คำศัพท์ (Vocabulary)

dissolve

การยุบสภา
การยุบสภาท้องถิ่น หรือ การทำให้สมาชิกภาพ
ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหมดลงพร้อมกันทั้ง
สภาโดยผู้มีอำนาจ สำหรับในประเทศไทยผู้มี
อำนาจในการยุบสภาท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ว่า
ราชการจังหวัด และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย

คำศัพท์ (Vocabulary)

district

เขต/อำเภอ
เขต (ในกรณีของกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับ
บัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการเขต) หรือ อำเภอ
(ในกรณีของจังหวัด ผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ
นายอำเภอ) ในอังกฤษมีความหมายเดียวกับ
borough

คำศัพท์ (Vocabulary)

entertainment tax

กาเซิมทรสพ

กาเซิมประเภทหนึ่งทึ่งองค้กรปกครองส่วนทึ่งองถึน
ในบางประเทศมีอำนาจในการจัดเก็บ

คำศัพท์ (Vocabulary)

executive power

อำนาจบริหารของฝ่ายบริหาร

อำนาจบริหารของฝ่ายบริหารขององค้กร
ปกครองส่วนทึ่งองถึน ทำหน้าที่ในการบริหาร
กิจการภายในทึ่งองถึน โดยทำงานควบคู่ไปกับ
การทำงานของฝ่ายสภาทึ่งองถึนที่คอยตรวจสอบ
และถ่วงดุลซึ่งกันและกัน

คำศัพท์ (Vocabulary)

executive preparation and submission

การจัดเตรียมงบประมาณโดยฝ่ายบริหารและ
เสนอขออนุมัติกับสภาทึ่งองถึน
โดยปกติกระทำปีละ 1 ครั้ง คือ การจัดทำ
ข้อบัญญัติทึ่งองถึนงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ในบางกรณีอาจมีการจัดท่างบกลางปีก็ได้

คำศัพท์ (Vocabulary)

federal state

สหพันธรัฐ

เป็นรูปแบบของรัฐรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีมลรัฐ
ซ่อนอยู่ในรัฐ ซึ่งประเทศที่ใช้รูปแบบสหพันธรัฐ
ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ เช่น
สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เป็นต้น และภายใน
ประเทศเหล่านี้มีมลรัฐ เพื่อแบ่งเบาภาระของ
รัฐบาลสหพันธ์

คำศัพท์ (Vocabulary)

fees

ค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จัดเก็บจากการให้บริการขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น เช่น ค่าธรรมเนียมในการยื่นขอ
อนุญาตต่างๆ เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

fines

ค่าปรับ

ค่าปรับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บจาก
ประชาชนที่กระทำความผิดข้อบัญญัติขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

gambling tax

ภาษีการพนัน

ภาษีประเภทหนึ่งที่ต้องชำระปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจในการจัดเก็บ และเป็นภาษีที่เก็บจากผู้รับใบอนุญาตการเล่นการพนัน

G

คำศัพท์ (Vocabulary)

general council

สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายออกกฎหมาย และตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

government grants

เงินอุดหนุนทั่วไปของรัฐบาล

เงินอุดหนุนทั่วไปของรัฐบาล ที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปกติรัฐบาลจะจ่ายเงินอุดหนุนแก่ท้องถิ่นเป็นรายปี

G

คำศัพท์ (Vocabulary)

governor

ผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด ในประเทศไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการแต่งตั้งจากส่วนกลาง โดยกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีสถานะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในจังหวัด และถือเป็นราชการส่วนภูมิภาค

คำศัพท์ (Vocabulary)

grant

เงินอุดหนุนทั่วไป

เงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจจะเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป หรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ หรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจพิเศษก็ได้ แต่โดยทั่วไปในทางการปกครองท้องถิ่นมักจะหมายถึง เงินอุดหนุนทั่วไปของรัฐบาล ที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

head of local government

ผู้บริหารหรือหัวหน้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้บริหารหรือหัวหน้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มักมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล เรียกว่า นายกเทศมนตรี องค์การบริหารส่วนจังหวัด เรียกว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

house and land tax

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ภาษีประเภทหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บ สำหรับในประเทศไทย เป็นภาษีที่มีวิวัฒนาการมาจาก “อากรตลาด หรือ ภาษีโรงร้าน”

คำศัพท์ (Vocabulary)

income tax

ภาษีเงินได้

ซึ่งประเทศส่วนใหญ่กำหนดให้เป็นภาษีของรัฐบาล แต่บางประเทศก็แบ่งภาษีนี้ให้แก่ท้องถิ่นด้วย

คำศัพท์ (Vocabulary)

independence

ความมีอิสระ:

หลักความเป็นอิสระ/เอกราช ซึ่งแตกต่างจากคำว่า autonomy คำว่า independence มักหมายถึงการให้เอกราช หรือ การประกาศเอกราชของประเทศหรืออาณานิคมต่างๆ เช่น การประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1776 เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

jacksonian democracy

ประชาธิปไตยแบบแจ็กสันเนีย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ต้องการให้ประชาชนเลือกตำแหน่งต่างๆ ให้ได้มากที่สุด เช่น เลือกผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง เลือกเจ้าหน้าที่เก็บภาษี เลือกปลัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

judicial power

อำนาจตุลาการ

อำนาจตุลาการ/ทางการยุติธรรม ในระบบการปกครองท้องถิ่นของบางประเทศ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตุลาการในเบื้องต้นด้วย

คำศัพท์ (Vocabulary)

juristic person

นิติบุคคล

ความเป็นนิติบุคคล คือ การมีสภาพบุคคลโดยผลของกฎหมาย ซึ่งถือเป็นสาระสำคัญประการหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงมี การมีฐานะเป็นนิติบุคคลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิหน้าที่เป็นของตนเอง เป็นผู้ฟ้องและถูกฟ้องได้

คำศัพท์ (Vocabulary)

land development tax

ภาษีบำรุงท้องที่

ภาษีประเภทหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บ สำหรับในประเทศไทย เป็นภาษีที่เก็บแทนอากรค่านา ภาษีไร่ไถ้อ้อย และอากรอื่นๆ ซึ่งมีการยกเลิกภาษีเหล่านี้ และให้มีการเก็บภาษีบำรุงท้องที่แทนเมื่อปี พ.ศ. 2508

คำศัพท์ (Vocabulary)

legal rights

สิทธิตามกฎหมาย

สิทธิตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงมี ส่วนใหญ่ ได้แก่ สิทธิในการเก็บภาษีท้องถิ่น สิทธิในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ฯลฯ

คำศัพท์ (Vocabulary)

lieutenant governor

รองผู้ว่าราชการจังหวัด (ในฝรั่งเศส)
เป็นคำศัพท์ในภาษาฝรั่งเศส แปลว่า รองผู้ว่า
ราชการจังหวัด มาจากการแต่งตั้งของส่วนกลาง
อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการ
จังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

liquor tax

กาฬสุรา
ภาษีประเภทหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีอำนาจในการจัดเก็บ แต่เดิมกรมสรรพสามิต
เป็นผู้จัดเก็บ ต่อมาภายหลังในปี พ.ศ. 2487
ได้โอนอำนาจในการจัดเก็บนี้ให้แก่เทศบาล
(องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

คำศัพท์ (Vocabulary)

local administration

การบริหารจัดการท้องถิ่น
มีความหมายคล้ายกับการปกครองท้องถิ่น แต่
เน้นที่การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เป็นคำศัพท์ที่นักรัฐประศาสนศาสตร์ หรือ
นักบริหารรัฐกิจนิยมใช้ เพื่อแยกให้แตกต่าง
จากคำว่า local government

คำศัพท์ (Vocabulary)

local assembly

สภาท้องถิ่น
เป็นส่วนหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่
ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และตรวจสอบ
การทำงานของฝ่ายบริหารสมาชิกสภามาจาก
การเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local authority

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยของ
การปกครองท้องถิ่น ในประเทศไทยมีหน่วย
การปกครองท้องถิ่นประมาณแปดพันหน่วยเศษ
โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนมากที่สุด
และมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีจำนวนน้อย
ที่สุด (ทั้งนี้ไม่นับ กทม. และ เมืองพัทยา)

คำศัพท์ (Vocabulary)

local council

สภาท้องถิ่น
เป็นส่วนหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่
ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และตรวจสอบ
การทำงานของฝ่ายบริหารสมาชิกสภามาจาก
การเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local democracy

ประชาธิปไตยท้องถิ่น
ประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น เป็นประชา-
ธิปไตยในระดับพื้นฐานที่สุดตามทฤษฎีว่าด้วย
ประชาธิปไตย และทฤษฎีนี้เชื่อว่า หาก
ประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นเข้มแข็งแล้ว
ประชาธิปไตยในระดับชาติจะเข้มแข็งตามไปด้วย

คำศัพท์ (Vocabulary)

local expense

รายจ่ายของท้องถิ่น
ค่าใช้จ่าย/รายจ่ายขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ซึ่งถูกใช้โดยฝ่ายบริหารขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้การตรวจสอบ
ถ่วงดุลโดยสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local government

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองใน
ระดับท้องถิ่น ที่มีฝ่ายบริหาร และ/หรือ ฝ่าย
สภามาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น
มีพื้นที่ของตนเองอย่างชัดเจนมีฐานะเป็น
นิติบุคคล และมีความเป็นอิสระในการบริหาร
จัดการ ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

local government administration

การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น
การบริหารจัดการท้องถิ่น มีความหมายคล้ายกับ
การปกครองท้องถิ่น แต่เน้นที่การบริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นคำศัพท์ที่นัก
รัฐประศาสนศาสตร์ หรือ นักบริหารรัฐกิจนิยม
ใช้

คำศัพท์ (Vocabulary)

local government election

การเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ส่วนใหญ่การปกครองท้องถิ่นมีการเลือกตั้งใน
2 ส่วน ได้แก่ เลือกตั้งผู้บริหาร และ เลือกตั้ง
สมาชิกสภาท้องถิ่น ในบางประเทศ มีการ
เลือกเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นโดยตรงอีกประเภทหนึ่ง
เช่น ปลัดของท้องถิ่น เภรัญญิกท้องถิ่น เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local management cooperation

ความร่วมมือกันในการจัดการท้องถิ่น
ความร่วมมือกันในการจัดการท้องถิ่น โดย
ความร่วมมือดังกล่าว เกิดจากท้องถิ่นตั้งแต่ 2
ท้องถิ่นมารวมมือกัน

คำศัพท์ (Vocabulary)

local policy

นโยบายท้องถิ่น

นโยบายของท้องถิ่น/นโยบายระดับท้องถิ่น ซึ่งกลั่นกรองมาจากคน/ชุมชน หรือ องค์กรปกครองท้องถิ่น และไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับนโยบายในระดับชาติเสมอไป

คำศัพท์ (Vocabulary)

local politics

การเมืองท้องถิ่น

การเมืองท้องถิ่น หมายถึง การเมืองของคนในชุมชนท้องถิ่น มีพรรคการเมืองท้องถิ่น และนักการเมืองท้องถิ่น ลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนของราษฎรในท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local politician

นักการเมืองท้องถิ่น

นักการเมืองท้องถิ่น หรือ บุคคลผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเข้าดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในท้องถิ่น ในบางกรณี นักการเมืองท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องลงสมัครรับเลือกตั้งก็ได้ แต่แสดงบทบาทในการเข้ามาแข่งขันเพื่อเป็นตัวแทนของราษฎรในการบริหารงานท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local revenue

รายได้ท้องถิ่น

รายได้ท้องถิ่น มีหลายประเภท เช่น รายได้จากภาษีท้องถิ่น รายได้จากทรัพย์สินและการให้บริการ รายได้จากเงินอุดหนุน รายได้จากค่าธรรมเนียมต่างๆ เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local self government

การปกครองส่วนท้องถิ่น

มีความหมายเหมือนกับการปกครองท้องถิ่น แต่เน้นที่การปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นเอง

คำศัพท์ (Vocabulary)

local state government

การปกครองท้องถิ่นโดยรัฐ

ในประเทศไทยมักจะหมายถึง การปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นการปกครองในระดับพื้นที่ แต่มีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเข้ามาทำหน้าที่ในการปกครองแทน เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

local tax

ภาษีท้องถิ่น

มีหลายประเภทขึ้นอยู่กับประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศที่มีการปกครองท้องถิ่นพัฒนาแล้ว รายได้ส่วนใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาจากภาษีท้องถิ่น มิใช่เงินอุดหนุนจากรัฐ

คำศัพท์ (Vocabulary)

local wisdom

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นจากคนในท้องถิ่นและได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

คำศัพท์ (Vocabulary)

localization

กระบวนการทำให้เป็นท้องถิ่น
กระบวนการทำให้เป็น “ท้องถิ่น” หรือ กระบวนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

lower-tier government

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่าง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่าง (ในระบบชั้นของการปกครองท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่าง)

คำศัพท์ (Vocabulary)

mayor

นายกเทศมนตรี
หัวหน้าฝ่ายบริหารของเทศบาลรากศัพท์น่าจะมาจากประเทศฝรั่งเศสที่เรียกว่า “maire”

คำศัพท์ (Vocabulary)

mayor-council form

รูปแบบนายกเทศมนตรี กับ สภาท้องถิ่น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบนายกเทศมนตรี กับ สภาท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการแบ่งฝ่ายบริหารกับสภาท้องถิ่นออกจากกัน และให้ทั้งสองฝ่ายตรวจสอบและถ่วงดุลกัน)

คำศัพท์ (Vocabulary)

mayor-in-council form

รูปแบบนายกเทศมนตรี กับ สภาท้องถิ่น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบนายก
เทศมนตรี กับ สภาท้องถิ่น (องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่มีการแบ่งฝ่ายบริหารกับสภา
ท้องถิ่นออกจากกันและให้ทั้งสองฝ่ายตรวจสอบ
และถ่วงดุลกัน โดยที่นายกเทศมนตรีต้องเป็น
สมาชิกของสภาท้องถิ่นด้วย)

M

คำศัพท์ (Vocabulary)

member of local council

สมาชิกสภาท้องถิ่น
โดยปกติ สมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการ
เลือกตั้งของประชาชนในเขตขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และเข้าไปทำหน้าที่ในการ
ออกกฎหมายในท้องถิ่น รวมถึงการทำหน้าที่
ในการควบคุมฝ่ายบริหารขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

metropolitan

มหานคร

มหานคร ชื่อเรียกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประเภทหนึ่งในประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่เป็น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีจำนวน
ประชากรมาก เป็นเขตเศรษฐกิจ และเป็นการ
ปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

M

คำศัพท์ (Vocabulary)

mono executive

ฝ่ายบริหารเพียงคนเดียว

รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีฝ่ายบริหารเพียง
คนเดียว ไม่ใช่รูปแบบองค์คณะของฝ่ายบริหาร
เช่น ตำแหน่งนายกเทศมนตรีในเทศบาล ที่มา
จากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง

คำศัพท์ (Vocabulary)

multi-system

ระบบการปกครองท้องถิ่นที่หลากหลาย
ระบบการปกครองท้องถิ่นที่หลากหลายในหนึ่ง
ประเทศ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา รูปแบบ
การปกครองท้องถิ่นขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของ
แต่ละมลรัฐ ในแต่ละมลรัฐต่างมีรูปแบบของ
ท้องถิ่นแตกต่างกันไป

M

คำศัพท์ (Vocabulary)

municipality

เทศบาล
เทศบาล คือ รูปแบบหนึ่งขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นมีนายกเทศมนตรีเป็นผู้บริหารสูงสุด
ทำงานควบคู่กับสภาเทศบาล สำหรับในประเทศไทย
ไทยแบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่
เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

nation government

รัฐบาลระดับชาติ
รัฐบาลระดับชาติ ซึ่งหมายถึง รัฐบาลในประเทศ
ที่เป็นรัฐเดี่ยว หรือ รัฐบาลสหพันธรัฐในประเทศ
ที่เป็นรัฐรวม

คำศัพท์ (Vocabulary)

nation level

ระดับชาติ
ระดับชาติ ส่วนใหญ่จะหมายถึง รัฐบาลในระดับ
ชาติ ซึ่งหมายถึง รัฐบาลในประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยว
หรือ รัฐบาลสหพันธรัฐในประเทศที่เป็นรัฐรวม)

N

คำศัพท์ (Vocabulary)

nonrepresentational administration organ

หน่วยงานบริหารที่ไม่มีตัวแทนของประชาชน
 หน่วยงานบริหารที่ไม่มีตัวแทนของประชาชน
 กล่าวคือ ไม่มีการเลือกผู้แทนของประชาชน
 เข้ามาทำหน้าที่บริหารงานในองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

ordinary local government

การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบดั้งเดิม
 การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบทั่วไปซึ่งแตกต่าง
 จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ
 พิเศษ ในประเทศไทย ได้แก่ อบจ. อบต. และ
 เทศบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

organizational power

อำนาจในการจัดโครงสร้างการบริหารภายใน
 อำนาจในการจัดโครงสร้างการบริหารภายใน
 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็น
 แนวคิดของระบบการปกครองท้องถิ่นในต่าง
 ประเทศ ที่ผู้บริหารขององค์การปกครองส่วน
 ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดโครงสร้างภายในได้
 อย่างเต็มที่ ในประเทศไทย การจัดโครงสร้าง
 ภายในขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับ
 ระเบียบและประกาศของกระทรวงมหาดไทย

คำศัพท์ (Vocabulary)

parliamentary system

ระบบรัฐสภา

ระบบรัฐสภา หรือ ระบบสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นระบบที่ฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาตรวจสอบถ่วงดุลกันอย่างใกล้ชิด โดยที่หัวหน้าฝ่ายบริหารต้องมาจากการเลือกของฝ่ายสภา และหัวหน้าฝ่ายบริหารมีอำนาจในการยุบสภาได้เช่นกัน

คำศัพท์ (Vocabulary)

Pattaya City

เมืองพัทยา

เมืองพัทยา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษรูปแบบหนึ่ง เช่นเดียวกับกรุงเทพมหานคร มีการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยาโดยตรง และมีสภาเมืองพัทยาทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของนายกเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

people participation

การมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารหรือกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

plural executive

ฝ่ายบริหารหลายคน

รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีฝ่ายบริหารหลายคน เป็นรูปแบบที่ไม่มีในประเทศไทย และเป็นนิยมใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวคือมีการใช้อำนาจทางบริหารร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับตำแหน่งอื่นๆ ส่วนใหญ่ตำแหน่งเหล่านี้มักจะมีมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง

คำศัพท์ (Vocabulary)

political decentralization

การกระจายอำนาจทางการเมือง
การกระจายอำนาจทางการเมือง หมายถึง
การเปิดโอกาสให้มลรัฐมีอำนาจอธิปไตย
บางส่วนคู่ขนานกับสหพันธรัฐ

คำศัพท์ (Vocabulary)

political will

เจตจำนงทางการเมือง
เจตจำนงทางการเมือง หมายถึง การแสดง
เจตจำนงของนักการเมือง ที่แสดงต่อ
ประชาชนในท้องถิ่นก่อนการเลือกตั้ง

คำศัพท์ (Vocabulary)

poll taxes

ภาษีระชูปการ
ภาษีที่เก็บจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ภาษีที่
เก็บจากผู้อยู่อาศัยเฉพาะเพศชายที่ไม่เคยเสีย
ภาษีอื่นๆ ให้กับท้องถิ่น หรือ ภาษีที่เก็บจาก
หัวหน้าครอบครัว

คำศัพท์ (Vocabulary)

popular election

การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน
การเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง ในตำแหน่ง
ต่างๆ เช่น ผู้บริหาร/สมาชิกสภาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

prefectural assembly

สภาจังหวัด

สภาจังหวัด เป็นสภาในส่วนภูมิภาค เป็นแนวคิดที่ใช้ในการปกครองส่วนภูมิภาคของฝรั่งเศส คือ มีสภาจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนทำงานร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด ที่มาจากการแต่งตั้งจากรัฐบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

prefecture

จังหวัด

จังหวัด เป็นรูปแบบของการปกครองส่วนภูมิภาค มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ซึ่งมาจากการแต่งตั้งจากรัฐบาล บางประเทศใช้คำนี้หมายถึง อบจ.

คำศัพท์ (Vocabulary)

prefet

จังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดทางราชการส่วนภูมิภาครูปแบบจังหวัดในประเทศฝรั่งเศส ในประเทศญี่ปุ่นหมายถึง นายก อบจ.

คำศัพท์ (Vocabulary)

prefectural governor

ผู้ว่าราชการจังหวัด

ในประเทศไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการแต่งตั้งจากส่วนกลาง โดยกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีสถานะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในการปกครองส่วนภูมิภาค

คำศัพท์ (Vocabulary)

province

จังหวัด

จังหวัด เป็นรูปแบบของการปกครองส่วนภูมิภาค มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ซึ่งมาจากการแต่งตั้งจากรัฐบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Provincial Administrative Organization (PAO)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) รูปแบบหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร ทำงานร่วมกับ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในประเทศไทยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสิ้น 75 แห่ง

คำศัพท์ (Vocabulary)

provincial governor

ผู้ว่าราชการจังหวัด

ในประเทศไทยผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการแต่งตั้งจากส่วนกลาง โดยกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีสถานะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในการปกครองส่วนภูมิภาค

คำศัพท์ (Vocabulary)

public hearing

ประชาพิจารณ์

ประชาพิจารณ์ หมายถึง กระบวนการตามกฎหมาย เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อหาข้อสรุปในประเด็นสาธารณะต่างๆ

คำศัพท์ (Vocabulary)

public service

การบริการสาธารณะ

การบริการสาธารณะ เป็นการบริการหลักที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำเพื่อให้บริการแก่คนในท้องถิ่น การบริการสาธารณะมีหลายรูปแบบ เช่น การก่อสร้างสาธารณูปโภค การรักษาความสะอาด การจัดการจราจร เป็นต้น

P

คำศัพท์ (Vocabulary)

quality of life

คุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ได้รับการบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดีและมีมาตรฐานอย่างเพียงพอ

Q

คำศัพท์ (Vocabulary)

recall

การถอดถอน

การถอดถอน ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่งทางการเมืองโดยประชาชน ซึ่งแตกต่างจากการถอดถอนอีกประเภทหนึ่งที่เรียกว่า Impeachment

คำศัพท์ (Vocabulary)

recoupment

การถอดถอน

การถอดถอน ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่งทางการเมือง

คำศัพท์ (Vocabulary)

referendum

การลงประชามติ

การลงประชามติ หมายถึง การลงคะแนนเสียงของประชาชนในท้องถิ่นต่อประเด็นสาธารณะต่างๆ ที่ต้องการหาข้อสรุปโดยประชาชน

คำศัพท์ (Vocabulary)

region

ภูมิภาค/ภาค

ภูมิภาค/ภาค เป็นรูปแบบการปกครองประเภทหนึ่งที่ยึดหลักการแบ่งอำนาจ โดยรัฐบาลส่งตัวแทนไปยังพื้นที่ต่างๆ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระการดำเนินงานของรัฐบาล ในบางประเทศ region มีฐานะเป็นท้องถิ่นด้วย

คำศัพท์ (Vocabulary)

regional government

การปกครองส่วนภูมิภาค
การปกครองส่วนภูมิภาค ในประเทศไทย ได้แก่
จังหวัด และอำเภอ

คำศัพท์ (Vocabulary)

rent

ค่าเช่า
ค่าเช่า ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บ
จากการให้เช่าพื้นที่หรือสิทธิประโยชน์ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อผู้เช่า

คำศัพท์ (Vocabulary)

representative democracy

ประชาธิปไตยแบบตัวแทน
ประชาธิปไตยแบบตัวแทน หมายถึง การ
ปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีการเลือก
ผู้แทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่แทน
ประชาชนในด้านต่างๆ เช่น ทำหน้าที่ทาง
นิติบัญญัติ หรือ ทำหน้าที่ในการบริหาร

คำศัพท์ (Vocabulary)

representative town meeting

ที่ประชุมเมืองแบบประชาชนส่งตัวแทนเข้าร่วม
ประชุม
การประชุมเมืองในลักษณะแบบนี้ ใช้กับการ
ปกครองท้องถิ่นรูปแบบที่ประชุมเมือง แต่
เนื่องจากเมืองมีขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องให้
ตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมประชุม
แทนการเข้าร่วมประชุมของทุกคน

คำศัพท์ (Vocabulary)

retail sales tax

ภาษีการค้าปลีก

ภาษีประเภทหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในบางประเทศ มีอำนาจในการจัดเก็บ

คำศัพท์ (Vocabulary)

road transportation tax

ภาษีการขนส่ง

ภาษีประเภทหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในบางประเทศมีอำนาจในการจัดเก็บ

คำศัพท์ (Vocabulary)

rural administration

การบริหารพื้นที่ชนบท

การบริหารพื้นที่ชนบท คือ ลักษณะการบริหาร
จัดการพื้นที่ในเขตชนบท ซึ่งโครงสร้างการ
บริหารจัดการจำเป็นต้องแตกต่างจากพื้นที่ใน
เขตเมือง ในประเทศไทยขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นประเภทนี้ได้แก่ องค์การบริหารส่วน
ตำบล เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

school district

เขตบริหารโรงเรียน
เขตบริหารโรงเรียน เป็นการปกครองท้องถิ่น
พิเศษรูปแบบหนึ่ง ที่มีการเลือกผู้แทนประชาชน
ในเขตมาทำหน้าที่ในการบริหารการศึกษา หรือ
โรงเรียน เป็นการเฉพาะ

คำศัพท์ (Vocabulary)

selected by the legislature

การเลือกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ
การเลือกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ หรือ สภาท้องถิ่น
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางรูปแบบ สภา
ท้องถิ่นทำหน้าที่เลือกฝ่ายบริหารขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่เรียกว่า “ระบบ
รัฐสภา” โดยฝ่ายสภาท้องถิ่นมีอำนาจมากกว่า
ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

selected governor

ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากการเลือก/คัดเลือก
ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากการเลือก/คัดเลือก
ในบางประเทศ จังหวัดถือเป็นองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น โดยที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมาจก
การเลือกของฝ่ายสภาท้องถิ่น สำหรับใน
ประเทศสหรัฐอเมริกา คำนี้ มักจะหมายถึง
ผู้ว่าการรัฐที่มาจากการเลือกของสภาแห่งมลรัฐ

คำศัพท์ (Vocabulary)

semi-presidential system

ระบบกึ่งประธานาธิบดี

ระบบกึ่งประธานาธิบดี เป็นระบบการปกครองรูปแบบหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่นำเอาจุดเด่นของระบบรัฐสภาและระบบประธานาธิบดี เข้าไว้ด้วยกัน ทำให้ประธานาธิบดีมีอำนาจมาก แต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐสภา ประเทศที่ใช้ระบบกึ่งประธานาธิบดีได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอื่นๆ ที่เคยตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ในบางกรณีเราเรียกการปกครองในรูปแบบนี้ว่า ระบบกึ่งประธานาธิบดีกึ่งรัฐสภา

S

คำศัพท์ (Vocabulary)

sense of community

ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน

ความรู้สึกของความเป็นชุมชนท้องถิ่น หรือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนท้องถิ่น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด มีคนในท้องถิ่นที่มีความรู้สึกดังกล่าว จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า

คำศัพท์ (Vocabulary)

separation of powers

การแบ่งแยกอำนาจ

หลักการแบ่งแยกอำนาจ เป็นหลักการแบ่งแยกอำนาจระหว่างอำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการออกจากกัน เพื่อไม่ให้ผู้ปกครองมีอำนาจมากเกินไปและอาจก่อให้เกิดการปกครองแบบเผด็จการ

S

คำศัพท์ (Vocabulary)

shire

รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศ
อังกฤษ/แควง
รูปแบบการปกครองหนึ่งในประเทศอังกฤษ/
แควง เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก
ของประเทศอังกฤษ ในภาษาไทย อาจเรียกว่า
แควง

คำศัพท์ (Vocabulary)

sign-board tax

ภาษีป้าย
ภาษีประเภทหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีอำนาจในการจัดเก็บ สำหรับในประเทศไทย
เริ่มให้เทศบาล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
จัดเก็บครั้งแรกเมื่อ ปี พ.ศ. 2498 ซึ่งแต่เดิม
กรมสรรพสามิตเป็นผู้จัดเก็บ

คำศัพท์ (Vocabulary)

specific business tax

ภาษีธุรกิจเฉพาะ
ภาษีประเภทหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีอำนาจในการจัดเก็บ สำหรับในประเทศไทย
เป็นภาษีที่เก็บจากผู้ประกอบกิจการธนาคาร
การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์
การรับประกันชีวิต เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

special district

เขตปกครองพิเศษ
มีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง
อาจสะท้อนออกมาได้ในหลายลักษณะ เช่น
เขตบริหารโรงเรียน เขตจัดการน้ำประปา เขต
จัดการที่อยู่อาศัย เขตกำจัดสิ่งปฏิกูลร่วมกัน
 เป็นต้น เขตปกครองพิเศษนี้ เป็นที่นิยมมากใน
ประเทศสหรัฐอเมริกา

คำศัพท์ (Vocabulary)

special government

รัฐบาลรูปแบบพิเศษ

รัฐบาลในรูปแบบพิเศษ ในบางกรณีหมายถึง รัฐบาลเฉพาะกาล หรือ รัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดการในหน้าที่บางอย่าง

คำศัพท์ (Vocabulary)

specific-purpose agency

หน่วยงานที่มีหน้าที่และวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ
หน่วยงานที่มีหน้าที่และวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ คือ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อมีหน้าที่และวัตถุประสงค์เฉพาะการบางอย่าง เมื่อทำหน้าที่ดังกล่าวเสร็จสิ้นลงก็จะหมดสภาพหรือถูกยุบไป เป็นต้น หน่วยงานในลักษณะนี้เป็นที่นิยมใช้มากในประเทศอังกฤษ และ ญี่ปุ่น เช่น หน่วยงานกลางจัดการเดินรถไฟฟ้าใต้ดิน

คำศัพท์ (Vocabulary)

staff

บุคลากร/เจ้าหน้าที่

ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจ้างบุคลากรต่างๆ เหล่านี้ได้เต็มที่ โดยใช้งบประมาณของท้องถิ่นเองสำหรับในประเทศไทย การจ้างบุคลากรของท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้การควบคุมของส่วนกลางค่อนข้างมาก

คำศัพท์ (Vocabulary)

state

รัฐ

รัฐ/รัฐถ้าสมัยใหม่คือ Modern state มีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ ประชากร ดินแดน รัฐบาล และอำนาจอธิปไตย

คำศัพท์ (Vocabulary)

state council

สภาแห่งมลรัฐ

สภาแห่งมลรัฐ (ในสหรัฐอเมริกา) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติให้แก่มลรัฐ มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ทำหน้าควบคุมไปกับการทำงานของผู้ว่าการรัฐ

คำศัพท์ (Vocabulary)

state government

รัฐบาลแห่งมลรัฐ

รัฐบาลแห่งมลรัฐ (ในสหรัฐอเมริกา) คือ รัฐบาลที่ทำหน้าที่ปกครองพื้นที่ในเขตมลรัฐหนึ่งของสหรัฐอเมริกา มีผู้ว่าการรัฐเป็นประมุขของฝ่ายบริหาร ในบางรัฐมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และในบางรัฐผู้ว่าการรัฐมาจากการเลือกของสภาแห่งมลรัฐ

คำศัพท์ (Vocabulary)

state governor

ผู้ว่าการรัฐ

ผู้ว่าการรัฐ (ในสหรัฐอเมริกา) คือ ประมุขของฝ่ายบริหาร ในบางรัฐมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และในบางรัฐผู้ว่าการรัฐมาจากการเลือกของสภาแห่งมลรัฐ

คำศัพท์ (Vocabulary)

strong executive

ฝ่ายบริหารเข้มแข็ง

ฝ่ายบริหาร (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เข้มแข็ง หรือ ฝ่ายบริหารมีอำนาจมาก องค์กรประกอบของฝ่ายบริหารท้องถิ่นเข้มแข็งมีอย่างน้อยใน 3 ประการ ได้แก่ ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการบริหารงานบุคคล ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการจัดทำงบประมาณ และฝ่ายบริหารมีอำนาจในการยับยั้งกฎหมาย

คำศัพท์ (Vocabulary)

structure of local government

โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โครงสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการภายใน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศต่างๆ
ทั่วโลกนิยมใช้โครงสร้างองค์กรใน 4 รูปแบบ
ได้แก่ รูปแบบคณะกรรมการ รูปแบบสภา
กึ่งฝ่ายบริหาร รูปแบบผู้จัดการ และรูปแบบที่
ประชุมเมือง

คำศัพท์ (Vocabulary)

supervision

การตรวจสอบและกำกับดูแล
การตรวจสอบ/กำกับดูแล องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น จากรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่น โดยหลัก
การตรวจสอบ/กำกับดูแล มีหลายวิธี เช่น
การตรวจสอบก่อนการดำเนินการ (Pre Audit)
การตรวจสอบภายหลังการดำเนินการ (Post
Audit) เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

syndicat

สหการ

รูปแบบหนึ่งของการร่วมมือกันจัดทำบริการ
สาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น เช่น สหการด้านการกำจัดขยะร่วมกัน
ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสหการ
ด้านการศึกษา สหการด้านไฟฟ้า เป็นต้น ใน
ประเทศไทยยังไม่เคยมีท้องถิ่นใดร่วมมือกัน
จัดตั้งสหการอย่างเป็นทางการเลยแม้แต่กรณี
เดียว

คำศัพท์ (Vocabulary)

taxes on the occupation of land and building

ภาษีโรงเรือนและสิ่งก่อสร้าง
ภาษีประเภทหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในบางประเทศมีอำนาจในการจัดเก็บ ซึ่งก็รวม
ทั้งประเทศไทยด้วย

คำศัพท์ (Vocabulary)

territorial decentralization

การกระจายอำนาจโดยพื้นที่
เป็นรูปแบบของการกระจายอำนาจรูปแบบหนึ่ง
ส่วนใหญ่การกระจายอำนาจในรูปแบบนี้ ได้แก่
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

tier system

ระบบชั้น
ระบบชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประเทศส่วนใหญ่ในโลก แบ่งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นออกเป็น 2 ชั้น คือ ท้องถิ่นระดับ
บน เช่น อบจ. หรือ County (ในประเทศอังกฤษ)
และ ท้องถิ่นระดับล่าง เช่น อบต. หรือ เทศบาล
เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

Tombon Administrative Organization (TAO)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
เป็นประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประเภทหนึ่งของไทย มีจำนวนประมาณเจ็ดพัน
แห่ง ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาด
เล็กและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และเป็น
รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้
ในการบริหารจัดการพื้นที่เขตชนบท

คำศัพท์ (Vocabulary)

top-down

จากระดับบนลงสู่ระดับล่าง

กระบวนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขั้นตอนการบริหารโดยเริ่มจากระดับบน (ผู้บริหารและสภาท้องถิ่น) ลงไปสู่ระดับล่าง (ประชาชนในท้องถิ่น)

คำศัพท์ (Vocabulary)

town

เมือง

รูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งในประเทศอังกฤษ/สหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในเขตชุมชนขนาดกลาง และเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ

คำศัพท์ (Vocabulary)

town manager

ผู้จัดการเมือง

ผู้ที่ได้รับการว่าจ้างจากสภาเมือง ให้เข้ามาทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารของเมือง โดยมีสัญญาว่าจ้างผูกพันกันเป็นระยะเวลาที่ชัดเจน และกำหนดเงื่อนไขในการบริหาร รวมถึงผลการดำเนินงาน โดยผู้จัดการเมืองได้รับค่าจ้างเป็นค่าตอบแทน

คำศัพท์ (Vocabulary)

town meeting

รูปแบบที่ประชุมเมือง

รูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ประชาชนผู้มีคุณสมบัติทุกคนในเมืองเข้ามาบริหารเมือง โดยไม่ใช้ระบบตัวแทน

คำศัพท์ (Vocabulary)

township

เมือง

รูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งในประเทศอังกฤษ/สหรัฐอเมริกา มีลักษณะคล้ายกับ town

คำศัพท์ (Vocabulary)

transfer authority

การถ่ายโอนอำนาจ และการกิจหน้าที่

การถ่ายโอนอำนาจ และการกิจหน้าที่ ของรัฐบาลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่คนในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ

คำศัพท์ (Vocabulary)

tree tiers system

การปกครองท้องถิ่น ระบบ 3 ชั้น

ระบบชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่แบ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน ระดับกลาง และระดับล่าง ซึ่งไม่มีที่ประเทศที่ใช้ระบบการปกครองท้องถิ่นแบบ 3 ชั้นดังกล่าว เช่น ประเทศฝรั่งเศส

คำศัพท์ (Vocabulary)

two tiers system

การปกครองท้องถิ่น ระบบ 2 ชั้น

ระบบชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่แบ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่าง โดยส่วนใหญ่ประเทศต่างๆ ใช้ระบบ 2 ชั้น เช่น ประเทศไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

uniformity

การปกครองท้องถิ่นเพียงรูปเดียว
ประเทศที่มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพียง
รูปแบบเดียว ทั่วประเทศ

คำศัพท์ (Vocabulary)

union

สหการ
รูปแบบหนึ่งของการร่วมมือกันจัดทำบริการ
สาธารณะร่วมกันขององค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่น เช่น สหการด้านการกำจัดขยะร่วมกัน
ระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สหการ
ด้านการศึกษา สหการด้านไฟฟ้า เป็นต้น ใน
ประเทศไทยยังไม่เคยมีท้องถิ่นใดร่วมมือกัน
จัดตั้งสหการอย่างเป็นทางการเลยแม้แต่กรณี
เดียว

คำศัพท์ (Vocabulary)

unitary state

รัฐเดี่ยว

เป็นรูปแบบของรัฐรูปแบบหนึ่งในประเทศนั้น
ศูนย์รวมอำนาจอธิปไตยมีเพียงศูนย์เดียว ไม่มี
การกระจายการใช้อำนาจอธิปไตยไป เหมือน
ประเทศสหพันธรัฐ ซึ่งประเทศที่ใช้รูปแบบรัฐ
เดี่ยว ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีขนาดเล็ก เช่น
ประเทศไทย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เป็นต้น และ
ภายในประเทศเหล่านี้ไม่มีการแบ่งแยกเป็นมลรัฐ
ภายในอีก

คำศัพท์ (Vocabulary)

upper-tier government

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับบน ในระบบ
ชั้นของการปกครองท้องถิ่น เช่น องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดซึ่งถือเป็นองค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่นในระดับบน ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือ
ประสานงาน หรือดำเนินการภารกิจต่างๆ ที่
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่างไม่
สามารถทำได้

คำศัพท์ (Vocabulary)

value added tax (VAT)

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

เป็นภาษีประเภทหนึ่งที่ท้องถิ่นได้รับส่วนแบ่งจากรัฐบาลซึ่งแต่เดิมในประเทศไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เคยได้รับส่วนแบ่งจากภาษีประเภทนี้

คำศัพท์ (Vocabulary)

veto power

อำนาจในการยับยั้งกฎหมาย

อำนาจในการยับยั้งกฎหมายโดยฝ่ายบริหาร แนวคิดในเรื่องนี้ไม่มีในประเทศไทย แต่เป็นที่นิยมมากในประเทศตะวันตก เป็นอำนาจหนึ่งที่ฝ่ายบริหารมีไว้เพื่อถ่วงดุลฝ่ายสภา และเป็นเครื่องมือในการแสดงออกอย่างหนึ่งถึงความเข้มแข็งของฝ่ายบริหาร

คำศัพท์ (Vocabulary)

village

หมู่บ้าน

เป็นหน่วยการปกครองภูมิภาคในระดับต่ำสุดของประเทศไทย ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ โดยมีผู้ใหญ่บ้าน เป็นหัวหน้าหมู่บ้าน และหลายๆ หมู่บ้านรวมกันเป็นตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

voter

ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง

ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง หมายถึง ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำศัพท์ (Vocabulary)

weak executive

ผู้บริหารอ่อนแอ

ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอ่อนแอ หรือ ฝ่ายบริหารท้องถิ่นมีอำนาจน้อย เนื่องจากต้องใช้อำนาจในการบริหารร่วมกับหน่วยงานอื่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ใช้อำนาจร่วมกับสภาท้องถิ่น หรือ ใช้อำนาจร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่มาจากการเลือกตั้ง เป็นต้น

คำศัพท์ (Vocabulary)

weak mayor

นายกเทศมนตรีรูปแบบอ่อนแอ

นายกเทศมนตรีอ่อนแอ หรือ นายกเทศมนตรีมีอำนาจน้อยในการบริหาร และต้องใช้อำนาจในการบริหารร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในเทศบาล

คำศัพท์เกี่ยวกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

W

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Provincial Administrative
Organization (PAO).**

ความหมาย (Meaning)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Council of Provincial
Administrative Organization**

ความหมาย (Meaning)

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Member of Provincial
Administrative Organization**

ความหมาย (Meaning)

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Chairman of the Council of
Provincial Administrative Organization**

ความหมาย (Meaning)

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Vice Chairman of the Council of
Provincial Administrative Organization**

ความหมาย (Meaning)

รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Provincial Administrative Organization
Chief Executive**

ความหมาย (Meaning)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Deputy Provincial Administrative
Organization Chief Executive**

ความหมาย (Meaning)

รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Provincial Administrative Organization
Clerk**

ความหมาย (Meaning)

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Deputy Provincial Administrative
Organization Clerk**

ความหมาย (Meaning)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำศัพท์ (Vocabulary)

Municipality

ความหมาย (Meaning)

เทศบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Tambon municipal

ความหมาย (Meaning)

เทศบาลตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Town municipal

ความหมาย (Meaning)

เทศบาลเมือง

คำศัพท์ (Vocabulary)

City municipal

ความหมาย (Meaning)

เทศบาลนคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

Municipal Council

ความหมาย (Meaning)

สภาเทศบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Member of Municipal Council

ความหมาย (Meaning)

สมาชิกสภาเทศบาล (สท.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

Mayor

ความหมาย (Meaning)

นายกเทศมนตรี

คำศัพท์ (Vocabulary)

Deputy Mayor

ความหมาย (Meaning)

รองนายกเทศมนตรี/เทศมนตรี

คำศัพท์ (Vocabulary)

Municipal Executive Board

ความหมาย (Meaning)

คณะเทศมนตรี

คำศัพท์ (Vocabulary)

Municipal Clerk

ความหมาย (Meaning)

ปลัดเทศบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Deputy Municipal Clerk

ความหมาย (Meaning)

รองปลัดเทศบาล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Tambon (Sub-District) Administrative Organization (TAO)

ความหมาย (Meaning)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

Council of Tambon Administrative Organization

ความหมาย (Meaning)

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Tambon Administrative Organization Chief Executive

ความหมาย (Meaning)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Member of Council of Tambon Administrative Organization

ความหมาย (Meaning)

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

Tambon Administrative Organization Clerk

ความหมาย (Meaning)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Bangkok Metropolitan Administration (BMA)

ความหมาย (Meaning)

กรุงเทพมหานคร (กทม.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

Bangkok Metropolitan Administration Governor

ความหมาย (Meaning)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

Deputy Bangkok Metropolitan
Administration Governor

ความหมาย (Meaning)

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

Bangkok Metropolitan Administration
Clerk

ความหมาย (Meaning)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

Deputy Bangkok Metropolitan
Administration Clerk

ความหมาย (Meaning)

รองปลัดกรุงเทพมหานคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

Bangkok Metropolitan Assembly

ความหมาย (Meaning)

สภากรุงเทพมหานคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

Member of Bangkok Metropolitan
Assembly

ความหมาย (Meaning)

สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

Chairman of Bangkok Metropolitan
Assembly

ความหมาย (Meaning)

ประธานสภากรุงเทพมหานคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Vice Chairman of Bangkok
Metropolitan Assembly**

ความหมาย (Meaning)

รองประธานสภากรุงเทพมหานคร

คำศัพท์ (Vocabulary)

District

ความหมาย (Meaning)

เขต

คำศัพท์ (Vocabulary)

District Director

ความหมาย (Meaning)

ผู้อำนวยการเขต

คำศัพท์ (Vocabulary)

District Office

ความหมาย (Meaning)

สำนักงานเขต

คำศัพท์ (Vocabulary)

District Council

ความหมาย (Meaning)

สภาเขต

คำศัพท์ (Vocabulary)

Member of District Council

ความหมาย (Meaning)

สมาชิกสภาเขต (ส.ช.)

คำศัพท์ (Vocabulary)

City of Pattaya

ความหมาย (Meaning)

เมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Council of Pattaya City

ความหมาย (Meaning)

สภาเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Member of Council of Pattaya City

ความหมาย (Meaning)

สมาชิกสภาเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Chairman of Council of Pattaya City

ความหมาย (Meaning)

ประธานสภาเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

**Vice Chairman of Council of
Pattaya City**

ความหมาย (Meaning)

รองประธานสภาเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Pattaya City Chief Executive

ความหมาย (Meaning)

นายกเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Deputy Pattaya City Chief Executive

ความหมาย (Meaning)

รองนายกเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Pattaya City Clerk

ความหมาย (Meaning)

ปลัดเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Deputy Pattaya City Clerk

ความหมาย (Meaning)

รองปลัดเมืองพัทยา

คำศัพท์ (Vocabulary)

Tambon Council (TC)

ความหมาย (Meaning)

สภาตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Chairman of Tambon Council

ความหมาย (Meaning)

ประธานสภาตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Vice Chairman of Tambon Council

ความหมาย (Meaning)

รองประธานสภาตำบล

คำศัพท์ (Vocabulary)

Secretary of Tambon Council

ความหมาย (Meaning)

เลขานุการสภาตำบล

คำอธิบายศัพท์การปกครองท้องถิ่น

โดย
รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์
และ
มรุต วันทนากร

จัดพิมพ์โดย
วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
สถาบันพระปกเกล้า

คำอธิบายศัพท์การปกครองท้องถิ่น

สงวนลิขสิทธิ์ © 2547

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

พิมพ์ครั้งที่ 1

กันยายน 2547 จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ISBN 974-449-141-8

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพระปกเกล้า

อาคารศูนย์สัมมนา 3 ชั้น 5 ในบริเวณสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 02-527-7830-9 โทรสาร 02-968-9144

<http://www.kpi.ac.th>

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์

รองศาสตราจารย์วุฒิสสาร ตันไชย

นางสาวธีรพรรณ ใจมัน

นายมรุต วันทนการ

พิมพ์ที่

บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด

745 ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-243-9040-4 โทรสาร 02-243-3225

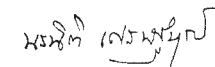
นายเอนก ตาดอุไร ผู้พิมพ์โฆษณา

คำนำ

ประเด็นเรื่องการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยแม้จะไม่เป็นเรื่องใหม่ แต่ก็ยังไม่ใช่ว่าเรื่อง que ทุกคนเข้าใจอย่างกระจ่างชัด และส่วนใหญ่องค์ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากประเทศตะวันตก ทั้งนี้ยังมีศัพท์บางตัวที่เรา นำมาใช้โดยการทับศัพท์ หรือ นำมาอธิบายในความหมายที่แตกต่างกัน

ดังนั้น สถาบันพระปกเกล้า โดยวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาการปกครองท้องถิ่น จึงได้ขอให้รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ หัวหน้าภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวบรวมเรียบเรียง และให้ความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สถาบันพระปกเกล้า หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจในความหมายของศัพท์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นสำหรับผู้สนใจ

รองศาสตราจารย์นรินทร์ เศรษฐบุตร

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

คำนำ

การศึกษาถึง “การปกครองท้องถิ่น” ในประเทศไทยมีการศึกษากันอย่างกว้างขวางและเป็นระยะเวลาที่ยาวนานแล้ว ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในแต่ละด้านทั้งที่เป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น การศึกษาถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมา หลักการกระจายอำนาจ กฎหมายการปกครองท้องถิ่น โครงสร้าง รูปแบบ อำนาจหน้าที่ การคลัง ภาษี รายได้ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมตลอดไปจนถึงการศึกษาในระยะหลัง เริ่มเน้นด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนในท้องถิ่นต่อท้องถิ่นของตน การบริหารจัดการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น ซึ่งถือเป็นแนวโน้มอันดีต่อการศึกษาการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม หากนับถึงปัจจุบัน พบว่าในประเทศไทยมีผู้รวบรวม “คำศัพท์” (ในภาษาอังกฤษ) และ “ความหมาย” (ในภาษาไทย) ของการปกครองท้องถิ่นเข้าไว้ด้วยกันเป็นจำนวนน้อยมาก ถึงแม้จะมีการศึกษากันมานานแล้วก็ตาม การรวบรวม “คำศัพท์” และ “ความหมาย” ของการปกครองท้องถิ่นไว้ในที่เดียวกัน และครอบคลุมการศึกษาการปกครองท้องถิ่นในทุกด้าน ทุกประเด็น จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจยิ่ง การรวบรวมคำศัพท์และความหมายที่พอจะพบเห็นกันได้บ้าง ส่วนใหญ่ก็เป็นคำศัพท์ทางกฎหมาย หรือ ไม่ก็เป็นคำศัพท์ทางการเมือง การปกครอง ในระดับชาติ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นโดยตรงนัก

ผู้รวบรวม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การรวบรวมคำศัพท์และความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ในที่เดียวกัน ดังที่ท่านได้เห็นอยู่นี้ คงจะพอทำให้เป็นประโยชน์สำหรับท่านผู้อ่านได้บ้าง ไม่มากก็น้อย หากการรวบรวมคำศัพท์และความหมายในครั้งนี้ มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้รวบรวมต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้

รศ.ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์
บรรณาธิการ